

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:	
	Dr. Gulyás Tünde az Igazgatási Osztály vezetője
Tárgy:	
	Az üzletek éjszakai nyitva tartásával és a lakosság nyugalmanak biztosításával kapcsolatos egyes helyi szabályokról szóló rendelet alkotása
Iktatószám:	
	-/2013
Ügyintéző:	
	Dr. Kiss László Zoltán
Feladatot jelent:	
	Dr. Szekeres Antal jegyző Dr. Gulyás Tünde az Igazgatási Osztály vezetője Lelesz György, Debreceni Közterület Felügyelet vezetője részére
Véleményező bizottságok:	
	Ügyrendi Bizottság Közgyűlés Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	2013. szeptember 20.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Dobi Csaba

Mellékletek:

[rendelet-tervezet](#)

[hatályos rendelet](#)

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 2012. április 15-i hatályba lépésével módosultak a szeszes ital árusításával és a közterületen történő fogyasztásával kapcsolatos tilalmak.

A Szabs. tv. hatályba lépése előtt **a szeszes ital árusításával és a közterületi szeszesital-fogyasztással kapcsolatos tilalmakat** helyi önkormányzati rendeletek is megállapíthatták, megszegésüket a korábban hatályos szabálysértési kormányrendelet nyilvánította szabálysértési tényállássá.

Debrecen közigazgatási területén **az üzletek éjszakai nyitva tartásával és a lakosság nyugalmanak biztosításával kapcsolatos egyes helyi szabályokról szóló 37/2009.(XI.30.) önkormányzati rendelet** (a továbbiakban: Kr. rendelet) 4.§ (1) bekezdése – nem szabálysértési tényállásként – közvetetten korlátozza a szeszes ital árusítását, illetve 2012. április 30-ig a IV. fejezete állapított meg korlátozásokat a közterületi szeszesital-fogyasztással kapcsolatosan.

Az új Szabs. tv. 200.§ (1) bekezdésének a) pontja tekintetében a jogalkotó egyrészt fenntartotta a **korábbi „kerettényállásos” szabályozási módot**: „*Aki a) a szeszes ital árusítására vagy a közterületen történő fogyasztására vonatkozó - **törvényben, kormányrendeletben** meghatározott - tilalmat megszegi szabálysértést követ el.*” Másrészt a keretdiszpozíciót kitöltő jogszabályok közül **kikerültek az önkormányzati rendeletek**.

Központi jogalkotói szinten a közterületen történő szeszesital-fogyasztással kapcsolatos szabályok nem kerültek meghatározásra, és mivel az önkormányzati rendeletek már nem tölthették ki tartalommal a Szabs. tv. 200.§ (1) bekezdésének a) pontját, így a keretdiszpozíció részben üresen maradt, nem kerültek szabálysértési tényállássá minősített magatartási szabályok meghatározásra.

A helyi önkormányzatok a joghézagot azzal pótolták, hogy a közterületi szeszesital-fogyasztást tiltott, közösségellenes magatartássá nyilvánították, biztosítva ezáltal annak szankcionálását is. E jogintézmény csak átmenetileg jogosította fel a helyi önkormányzatokat joghátrányt tartalmazó jogkövetkezmény alkalmazására, mivel azt az Alkotmánybíróság a 2012. november 12-ei teljes ülésén alkotmányellenesnek nyilvánította.

Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlésének a tiltott, közösségellenes magatartásokról, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni pénzbírság kiszabásának szabályairól szóló 26/2012. (V. 31.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Tkm. rendelet) 2013. január 1. napjával került hatályon kívül helyezésre. Ezen időpont óta semmilyen eszközzel nem rendelkezik az önkormányzat, amellyel a közterületen történő szeszesital-fogyasztást korlátozhatná.

A szeszesital-árusítással kapcsolatosan a Kr. rendelet közvetve, indirekt módon jelenleg is állapít meg tilalmakat. A Kr. rendelet a nem vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartását a város

egyes területein abban az esetben teszi lehetővé, ha az üzletben az üzemeltető 22.00 és 06.00 óra között szünetelteti a szeszes ital árusítását.

Az egyes rendészeti tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi XCIII. törvény többek közt a **Szabs. tv. 200.§ (1) bekezdésének a) pontját is kiegészítette.** A módosítással a jogalkotó, visszaállította a 2012. április 15. napját megelőző jogszabályi környezetet. Így **2013. szeptember 1. napját követően már megvalósítja** a „szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése” elnevezésű szabálysértési tényállást az is, aki törvény, kormányrendelet mellett **önkormányzati rendeletben meghatározott tilalmat szeg meg.**

A tiltott, közterületen történő szeszesital-fogyasztás 2012. április 15. napja előtt nem elhanyagolható mértékben növelte a szabálysértési statisztikákat. A jegyzői szabálysértési hatóság előtt ezzel kapcsolatosan 2011. évben 653, míg 2012. január 1. és április 15. napja között 190 esetben indult szabálysértési eljárás. A Tkm. rendelet hatálya alatt 2012. július 1. és 2012. december 31. között közterületen történő szeszesital-fogyasztás miatt, a Debreceni Közterület Felügyelet 213 esetben intézkedett, a jegyző 27 esetben szabott ki közigazgatási bírságot.

Debrecen közigazgatási területén jelenleg nincs hatályban olyan önkormányzati rendelet, mely a közterületi szeszesital-fogyasztást korlátozná, tiltaná. A közterületi szeszesital-fogyasztás napjainkban is problémák forrása. Az Igazgatási Osztályra és a Debreceni Közterület Felügyelethez ezzel kapcsolatosan rendszeresen érkeznek panaszbejelentések. A lakosságot elriasztja a közterületen tartózkodó részeg emberek látványa, különösen kifogásolják a lakók az ezzel kapcsolatosan felmerülő járulékos problémákat, így az esetleges garázda jellegű magatartásokat, a közterület bepiszkítását. Hatványozódnak a nehézségek, ha ezek a köznyugalmat sértő cselekmények nevelési-, oktatási intézmények, turisztikai látványosságok környékén valósulnak meg.

A szeszes ital árusításával, annak közterületi fogyasztásával kapcsolatos tilalmak szorosan összefüggnek a lakosság nyugalmanak biztosításával, így indokolt, ha az ezzel kapcsolatos korlátozások az üzletek éjszakai nyitva tartásával és a lakosság nyugalmanak biztosításával kapcsolatos tárgykörrel egy rendeletben kerülnek szabályozásra. A fenti társadalmi viszonyok szabályozására a felhatalmazást más-más jogszabályi rendelkezések biztosítják az önkormányzatoknak. Mivel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 8.§ (2) bekezdése alapján nem lehet módosítani jogszabály bevezető részét, azaz a jogalkotásra felhatalmazó klauzulát, az előző társadalmi viszonyok egy jogszabályban történő szabályozására új rendelet elfogadásával van lehetőség.

Az elmúlt időszak jogalkalmazói tapasztalatait rendszerezve - különös figyelemmel a lakosság és a kereskedők visszajelzéseire – egyébként is indokoltá vált a Kr. rendeletben foglaltak újraszabályozása.

A rendelet-tervezet az üzletek éjszakai nyitva tartásával kapcsolatosan a Kr. rendelet szabályozási módját változtatlanul hagyja. Az éttermek főszabályként 02.00-06.00 óra, az ezen kívüli vendéglátóhelyek, így kocsmák, bárók, stb. 22.00-06.00 óra között kötelesek zárva tartani, ha többlakásos lakóépületben üzemelnek, továbbá, ha a hatásterületükön (a nyílászárójuktól számított 20 méteres körzet) lakóépület védendő homlokzata található. Kivételt képeznek a főszabály alól a város meghatározott területén (pl.: Belváros) továbbá a

speciális létesítményben, ingatlanon (pl.: szálloda, strand) található egységek.

A rendelet-tervezet a hatályos Kr. rendelethez képest az alábbi eltéréseket tartalmazza:

- pontosításra kerül a személyi hatály megjelölése,
- nem kerül külön meghatározásra a területi hatály, figyelemmel a jogszabály szerkesztésről szóló 61/2009.(XII.14.) IRM rendelet 64.§-ra,
- kiegészülnek, pontosításra kerülnek az értelmező rendelkezések,
- palackozott szeszes italt forgalmazó nem vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartásával kapcsolatos korlátozások megszűnnek, helyette a palackozott szeszes italok éjszakai forgalmazása kerül megtiltásra,
- az éttermek, az egyéb vendéglátó üzletek és a környező lakóépületek zajtól védendő homlokzata közötti távolságot, figyelemmel a zaj terjedésére a korábbiaktól eltérően nem az üzlet vendégbejáratától, teraszától, hanem az üzlet bármely nyílászárójától kell mérni,
- a rendelet-tervezet a hangosító berendezés helyett a pontosabb szabadidős zaj- vagy rezgésforrás megjelölést alkalmazza,
- külön fejezetben kerülnek szabályozásra a szeszes ital árusítására és a közterületen történő fogyasztására vonatkozó előírások,
- a szeszes-ital fogyasztás közterületen történő megtiltására abban a városrészben kerül sor, ahol az éjszakai szeszes-ital forgalmazás is megtiltásra kerül.

A rendelet-tervezet alapján az éjszakai szeszesital-forgalmazás tiltásával kapcsolatos szabályok - a vendéglátó üzletek kivételével - kiterjednek minden kiskereskedelmi üzletre, így a nemzeti dohányboltokra is.

A mellékelt rendelet-tervezet elfogadásával, az üzletek éjszakai nyitva tartásával kapcsolatos előírások átláthatóbbak lesznek a kereskedők és a lakosság számára, a hatósági jogalkalmazást pedig eredményesebbé fogja tenni. A rendelet-tervezet elfogadását követően - az abban felsorolt taxatív kivételektől eltekintve – a város területének nagy részén a közterületi szeszesital-fogyasztás tiltott magatartásnak fog minősülni és elkövetőivel szemben ismételten fennáll a szabálysértési fenyegetettség. Ugyanez fog vonatkozni a szeszes ital árusításával kapcsolatos szabályok megszegőire is.

A Jat. 17.§ (1) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Közgyűlést tájékoztatni kell.

A Jat. 17.§ (2) bekezdése alapján a hatásvizsgálat során vizsgálni kell:

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
- aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
- ab) környezeti és egészségi következményeit,
- ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fentiek alapján a rendelet-tervezet elfogadásának várható következményeiről - az előzetes hatásvizsgálat tükrében - az alábbi tájékoztatást adom:

1. A rendelet-tervezet valamennyi jelentősnek ítélt hatása különösen:

a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:

A rendelet-tervezet elfogadásához kapcsolódó társadalmi hatás a következőekben foglalható össze:

- Az önkormányzat és a város megítélése várhatóan javulni fog. A közterületi szeszesital-fogyasztás megtiltása rendezettebb, kulturáltabb városképet fog eredményezni. Mivel a személyi erőszakkal kapcsolatos, továbbá közrend elleni, vagyon elleni szabálysértések, bűncselekmények megvalósítása során gyakori az ittas elkövetés, közvetetten e téren is várható javulás. Másrészt az üzletek éjszakai nyitva tartási idejével kapcsolatos szabályok pontosítása miatt hatékonyabban fognak érvényesülni a lakók jogai.

- A gazdasági hatások az önkormányzatra nézve nem állapíthatóak meg. A szeszesital-árusításra vonatkozó szabályok megszegése és a tiltott közterületi szeszesital-fogyasztás miatt kiszabott szabálysértési bírság a központi költségvetés, a közterület felügyelő által kiszabott helyszíni bírság a Debreceni Közterület Felügyelet bevételeit fogja növelni.

b) A rendelet-tervezet környezeti és egészségügyi következményei közvetetten érvényesülhetnek. A jogszabályi rendelkezések pontosítása a panasszal érintett vendéglátóhelyekkel szemben hatékonyabb, gyorsabb eljárást tesz lehetővé. Ezáltal az állampolgárok egészséges környezethez, pihenéshez való joga eredményesebben biztosítható, mivel az éjszakai üzemeltetéssel szükségképpen együtt járó zajok és a köztisztasági problémák csökkennek. Másrészt várható a közterületi szeszesital-fogyasztással járó környezet terhelés (hulladék, zaj) kisebb mértékű csökkenése is.

c) A kereskedelmi hatóság, a jegyző adminisztratív terhei csökkenni fognak, mivel a panasszal érintett üzletek esetében a bizonyítási eljárás egyszerűsödik, az ügyintézés ideje lerövidül. A rendelet-tervezet közvetett szabálysértési vetületként a Debreceni Közterület Felügyeletnél és a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalnál az adminisztráció növekedni fog.

2. A jogszabály elfogadásának szükségességét indokolja, hogy a közterületi szeszesital-fogyasztás, annak önkormányzati rendeletben történő megtiltása révén, a Szabs. tv. 200.§ (1) a) pontja alapján ismét szabálysértésnek minősüljön. A jogszabályi fenyegetettség miatt csökkenjenek a közterületi alkoholfogyasztással járó kellemetlen, zavaró hatások, növekedjen a lakosság és a városunkba látogatók komfortérzete. A jogalkotás elmaradása

esetén a szabályozatlan közterületi szeszesital-fogyasztás gerjesztően hathat tipikusan olyan szabálysértések, bűncselekmények megvalósítására, mely során gyakori az ittas elkövetés, így például csendháborítás, rendzavarás, garázdaság, köztisztasági szabálysértés. Másrészt a jogszabály elfogadását szükségessé teszi, hogy a Kr. rendelet alapján jelenleg nem érvényesül maradéktalanul a Közgyűlés eredeti szándéka, amely szerint bizonyos városrészekben a vendéglátóhelyek éjszaka ne tarthassanak korlátlanul nyitva, ne zavarják a lakosság nyugalma, továbbá bizonyos városrészekben valamennyi nem vendéglátó üzletre kiterjedően tilos legyen az éjszakai órákban a szeszes ital árusítása is.

3. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, szíveskedjen az előterjesztést megtárgyalni és a mellékelt előterjesztett rendelet-tervezetet elfogadni.

Debrecen, 2013. szeptember 19.

dr. Gulyás Tünde
igazgatási osztályvezető